

paa det Tidspunkt, i Marts 1908, havde Nationalbanken faaet sin Oktroj, og selv om Konseilspræsidenten tror, at Nationalbankens Direktører have ladet sig noget paavirke i deres Optræden i 1906 af Frygt for, at en skarp Optræden overfor Justitsminister Alberti skulde føre til, at Bankoktrojen ikke blev fornyet, havde de ingen Grund til at nære en saadan Frygt i Marts 1908, og man vil vist ikke finde, at det vilde være unaturligt, om Konseilspræsidenten paa dette Tidspunkt enten var gaaet op i Nationalbanken eller efter den store Stilling, han indtager, havde bedt Nationalbankens Direktører komme til sig og havde raadført sig med dem. Det havde sikkert været en rimeligere, om ikke klogere Optræden end den at gaa til Alberti selv og spørge. Han gik imidlertid til Alberti og fandt hos Alberti igen sin gode Tro. Paa denne gode Tro bygger han saa, som jeg før sagde, ganske overordentlig meget.

Paa denne gode Tro bygger han for det første sin Medvirken til, at Forbryderer Alberti kom til at sætte sit Navn under Retsreformen. Paa denne gode Tro er det, at Konseilspræsidenten medvirker til, at den Skandale sker, at der staa „Alberti“ under Retsreformen, at der sættes den Plet paa vort Lovgivningsarbejde, som vi nu ere i stor Forlegenhed med at finde Udvej til at vaske af. Men han gør mere end det. Paa Grundlag af den saaledes erhvervede fuldkomne gode Tro imødekommer Konseilspræsidenten som fungerende Finansminister en Anmodning fra Sparekasseformand Alberti med hans Bestyrelse om at laane Sparekassen 1½ Mill. Kr. af Statskassen. Se, hvis Finansministeren havde haft nogen Grund til at tro, at der skulde blive et Run mod Sparekassen, men alligevel følte sig overbevist om, at Sparekassen var fuldkommen solid, og mente at kunne have fuldkommen Tilid til den, var han jo i Stand til paa et hvilket som helst Tidspunkt at indsætte 1½ Mill. Kr. i Sparekassen uden videre. Men det sker ikke, der træffes en Transaktion, der er fuldkommen ny, saa vidt jeg ved, i dette Land, at Statskassen giver sig til at belaae nogle Panteobligationer for Sparekassen og paa den Maade driver en ordinær Bankforretning. Det er dog højst paafaldende; det er saa meget mere paafaldende, som efter Sparekassens Regnskab kunde Sparekassen faa disse 1½ Mill. Kr. ikke alene af enhver Bank, men ogsaa af enhver større Veksellerer her i Byen. Den højtærede Konseilspræsident sagde — eller sagde omtrent som saa —, at han

var nødt til at komme denne Sparekasse til Hjælp — og han sagde det med Indignation —, naar Bankerne lukkede for den. Men Bankerne havde sandelig ikke lukket for Sparekassen. Naar man kom med Kreditforeningsobligationer og bad om Laan paa dem, saa kunde der faas Laan hos enhver Bank her i Byen, ja, hos enhver større Veksellerer. Da jeg første Gang hørte Rygterne om, at Statskassen skulde have laant Alberti eller laant Sparekassen — for det er fra en vis Side urgeret stærkt, at Laanet blev givet til Sparekassen og ikke til Alberti, men hvad Forskel gør saa det, det har jo i mange Aar været saadan, at naar Pengene kom i Sparekassen, gik de lige i Lommen paa Alberti; men enfin, naar det ønskes, saa sige vi, at dette Laan blev givet direkte til Sparekassen — altsaa, jeg havde hørt Rygterne og gik derfor ind til en Veksellerer her i Byen, som er min Veksellerer, og talte med ham om Forholdet og spurgte, om dette Rygte kunde have noget paa sig, spurgte, om han havde hørt noget om det paa Børsen, for jeg havde hørt, at det blev omtalt paa Børsen. Manden svarede, at han havde intet hørt paa Børsen derom, og spurgte nærmere ud om, hvorledes det skulde være gaaet til. Jeg sagde: Ja, det er mærkeligt nok, for det fortælles, at Laanet skal være ydet mod Pant i Prioritetsobligationer. Ja, svarede han, saa kan De da indse, at det er fuldkommen urigtigt, for efter Sparekassens Regnskab har den 9½ Million Kroner i Kreditforeningsobligationer, og vel siges det at være pengeknappe Tider, og 1½ Million Kroner er en Del Penge, men vil man komme til mig med det fornødne Beløb i Kreditforeningsobligationer, kan man laane 1½ Million Kroner hos mig og overhovedet hos enhver nogenlunde situeret Veksellerer eller Bankier her i København! Det var altsaa aldeles overflødig at give et saadant Laan til Alberti, hvis han havde Kreditforeningsobligationer. Det var en anden Sag, naar han ikke har haft dem eller ikke har haft mange af dem. Dertil kan naturligvis den højtærede Konseilspræsident sige: Ja, hvad forstaa vi Bønder os paa det. Men det er stadig ikke en Bonde, men en Finansminister, der skulde forstaa sig paa det, en Mand, der havde paataget sig at være Finansminister og derfor ogsaa maatte have dog den flygtigste Indsigt i finansielle Forhold.

Den hele Anmodning fra Sparekassens Side til Statskassen om et saadant Laan paa 1½ Million Kroner er i den Grad